

وزیر امور خارجه و امسول سفير باشد ابدأ مجلس نمی تواند يك حق فوق الاماده بکسی بدهد.

وزیر امور خارجه - من نخواستم داخل جزئیات بشوم مقصود من معلوم نشد لایه بازیکویم مقصود از امنیت مالی آن بود که گفت کسی بی جهت مال او را نتواند ببرد و امنیت جانی اینست که کسی سوء قصدی درباره او نداشته باشد و الا خدای نخواست است اگر در کوچه يك جاهلی باوی احترامی کرد یا پایش لژیید بپناه افتاد اینها ربطی ندارد و امنیت آبروی هم اینست که در مجلس معاکه از شرکاء بالنسبه باو سوء مکالمه نشود و بد گوئی نکنند.

حاجی سید نصر الله - ملك التجار در این تامینات کسایر الناس هیچ تقاوتی درین نیست.

وزیر امور خارجه - چون او متوفی است می ترسد که این امنیت را نداشته باشد حالا این مطلب باشد مذاکره کشید بقدری کلمه بنویسد که ملك التجار امنیت دارد بیرون بیاید دعای مردم را ختم نکند مطلب دیگر هم هست که باید مذاکره شود.

رئیس - بسیار خوب این مطلب باشد به مذاکره میشود.

وزیر امور خارجه - مسئله دیگر مطلب فشنک است که فونسل خانه روس در تبریز خواسته است وارد نماید اولاً من نگفتم که باید توقیف شود تا معلوم کرد.

ثانیاً این کافتی است که بمن نوشته است و مقصودش اینست که این فزانه نظامی هستند همیشه باید مشغول مشق باشند که متراک نشود و ما بجهت اینها هر يك هشتصد فشنگ بر آورد کرده ایم نه این که تنها منحصراً بانجا باشد بلکه در سایر فونسل خانه های سرحدات هم خواهد وارد شد و سفارت انگلیس هم چیزی بمن نوشته است که ایشان هم بجهت فونسل خانه سوار های هندی وارد میکنند و عوض مینمایند خوبست قرائت شود قرائت شد مشر بود بر آمدن سوار های هندی از طرف بوشهر با اسلحه برای فونسل خانه بوشهر آن سوار های که هستند اطلاعاً اظهار شد.

مستشار الدوله - خیلی عصبی گنم در این موقع که فشنک از شمال میاید و سوار از جنوب عجب تر اینست که این صندوقهای فشنک و صندوقهای مالی تراز آن که وارد میشود مثل فرمانفرما شخصی میخواند تحقیق نماید جنرال فونسل در جواب میگوید که ده دقیقه بیشتر بشما همت نمیدهیم بالا یا نام باید در این ده دقیقه جواب بدهید ما نمیتوانیم از يك نفر جنرال فونسل این گونه تحکیمات بشنویم این که گفتند برای فزانه وارد کردیم منتها فشنکی که بقزاقها ارسال میدهند نفری پنجاه عدد است نه هشتصد عدد گذشته از این که از اول میخواستند بوزارت امور خارجه اطلاع بدهند حالا که اطلاع ندادند و وارد کردند البته وزارت امور خارجه خواهند سؤال وجواب و تحقیق کرد.

وزیر امور خارجه - درین خصوص مقصود بنده اظهار بود که مطلع شده کمیسیون بشود منتم حاضر شده گفتگو و مذاکره نموده مطلب مشروح و اصلاح شود.

وزیر امور خارجه - درین خصوص مقصود بنده اظهار بود که مطلع شده کمیسیون بشود منتم حاضر شده گفتگو و مذاکره نموده مطلب مشروح و اصلاح شود.

آقای میرزا ابوالحسن خان - يك سؤالی

دارم آیا این سفارتها و جنرال فونسلگری ها از روس و انگلیس وغیره مأمون نیستند و دولت و ملت ایران نمی توانند از آنها نگاهداری کنند و امنیت بدنهند چنانچه هیچکدام از دولت مشغنی و آلمان وغیره هیچ سوار در سفارت خانه های خودشان ندارند و در تحت امنیت هر دولتی که هستند میبایند آیا این سؤال من جواب دارد یا نه .

وزیر امور خارجه - این سؤال دو جواب دارد یکی در این مجلس می توانم بگویم و جواب دیگر محتاج بمجلس دیگر است جواب این مجلس اینست که میگویند ما اینها را نه برای دفاع می آوریم بلکه برای عادت پیش است و جواب دیگر هم اینست که از سابق همیشه مأمول بوده مطلب دیگری که لازم است گفته شود راجع بمالیه و کارگزاری ما است در آذربایجان که خیلی اهمیت دارد و مثل کارگزاری تفقاز است بر حسب فرموده شاهزاده فرمانفرما هر چه خواستیم يك کار گزار کافی در آنجا بفرستیم نشد یعنی مانع پیش آمد بالاخره بعد از تصویب جمعی و تصویب خود فرمانفرما مشاور الملك انتخاب شد او هم معتذر است باینکه من نمی توانم بروم و گذشته از این حقوق میخواند بعد از گفتگوی زیاد گفت سالی شش هزار تومان میخوانم هر کس اطلاع دارد میداند که در سابق حقوق کارگزاری آذربایجان سالی هزار و هشتصد تومان بوده است این مبلغ با آن خیلی تفاوت دارد ولی کمتر از این هم نمیشود حال اگر مجلس اذن میدهد این مبلغ افزوده شود.

آقای میرزا فضلعلی آقا - در اینکه هزار و هشتصد تومان کم است شبهه ندارد ولی کارگزاری آذربایجان عایدات هم دارد اگر بشا باشد آن عایدات در تحت نظر وزیر مالیه بیاید پیش از این مبلغها خواهد شد.

وزیر امور خارجه - آخر اجزایم دارن همه آنها مواجب میخوانند دخل دیگر که ندارند عیاله بنده نمی توانم بآنها رسیدگی کرد ولی مشاور الملك که رفته است خواهد رسیدگی نمود و جمع آنرا معلوم میکنند مواجب اجزایم معین میکنند وقت آن عایدات جزو جمع مالیه خواهد شد و باجزا مواجب میدهند.

رئیس - این عایدات پیش از این ها خواهد شد.

حاجی امام جمعه - من اطلاع دارم و آن اینست که سلماس يك قصبه کوچکی است کارگزاری آنجا را ملاده بر اینکه چیزی نمیدهند ماهی هزار تومان هم بشیریز میدهند.

وکیل التجار - البته جناب وزیر امور خارجه با آن اطلاعات صحیحه که دارند اسباب امیدواری ما خواهد بود و اینکه یکی یکی مواجب کارگزاری و اجزا را معین نمایند ابهام اسباب زحمت است خوبست تمام بودجه وزارت خارجه را معین کرده صورت بگیرند بکمیسیون مالیه ارائه بدهند و عمل تذکره دهم چون خیلی اهمیت دارد لازم است که او را هم مرتب نمایند و صورت این دو را بکمیسیون مالیه بدهند.

وزیر امور خارجه - مستصراً عرض می نمایم همان روز که داخل اینکار شدم دوسه کار است که پیش کرتیم یکی همین عمل بودجه است و این مسئله

مشکل است بجهت اینکه بودجه صحیح نبوده من میخوانم طوری بشود عمل بودجه که سرمشق سایر وزارتخانهها بشود و یکی هم مسئله تذکره است همین طور است که شما گفته اید باید ترتیب او را صحیح کرد و مواجب کار گزارها و فونسل گریها را داد که بر بعضی بسیار سخت است بامید خداتمام کارها اصلاح خواهد شد در روز از اعلی حضرت نقلی شنیدم که گمان هیچکس نمی رفت که این طور بیانات بفرمایند.

مستشار الدوله - چون مسئله کارپردازی آذربایجان بود اگر بخواهم داخل تمام بودجه وزارت خانه بشویم باین زودی تمام نمی شود و کارگزاری آنجا هم اهمیت دارد اینکه آقای حاجی امام جمعه فرمودند از کارگزاری سلماس ماهی هزار تومان میگیرند این مطلب در روزنامه نوشته می شود آنوقت خواهند گفت که این از روی بی اطلاعی بوده مقصودشان از این فرمایش نسبت بسال است نه به ماه چون بنده درست از تفصیل کارپردازی آذربایجان اطلاع دارم خوب است وزارت امور خارجه مسئله حقوق کارگزاری را راجع بکمیسیون مالیه نمایند و بعد از مذاکره نتیجه آنرا اظهار درازند.

وزیر امور خارجه - بسیار خوب در کمیسیون ملاحظه بشود بعد نتیجه را اطلاع بدهند . مجلس ختم شد

مذاکرات روز سه شنبه ۱۵ شعبان المعظم دار الشورای ملی

خلاصه مذاکرات روز یکشنبه ۱۳ آقا سید محمد تقی قرائت کردند .

رئیس - آرزوی که جناب وزیر امور خارجه آمده بودند بمجلس کافتی از سفارت روس از اسلامبول ارائه دادند و یک قدری هم اطمینان دادند که امین بیک برای کمیسیون خواهد آمد و نصفه دعوی را خواهد نمود چیزی که هست سفارت انگلیس چنین گمان کرده که در مجلس گفته نشده است که این اقدامات از طرف دو سفارت روس و انگلیس شده چنانچه سابقاً هم سفارت برای انگلیس اقداماتی کرده بودند در روز هم سفارت انگلیس در این باب اظهار کرده بود و شرحی در باب سوار های هندوستان اظهار نموده که همه آن ها همان عهد پیش است که سابق در اینجا بوده حالا هم خواهد آمد و بهیچوجه نباید اسباب اشتباه اذهان شود .

رئیس التجار - وزیر امور خارجه هر دورا اظهار کردند

آقا میرزا محمود دخواستاری - در باب حاج ملک تا مین داده شد که در کمیسیون مطرح شود گمان بنده این است که این طور نبود در مجلس همان تأمین لازم که برای عموم لازم است داده شد .

رئیس - حرف صحیح همان است هر تأمینتی که از برای عموم هست از برای ادهم هست زیادتیر علت ندارد .

سیدالحکما - قرار بود که در اول مجلس قانون اساسی خوانده شود حالا خوب است مقرر فرمائید قانون اساسی خوانده شود .

رئیس - این صحیح است ولی این سه چهار روز در واسطه پیش آمد مطالب مهمه مسئله بانک قرائت قانون اساسی ممکن نشده امروز هم عید است آقایان گفتند بواسطه اهمیت کار حضرات

کرمانشاهی ما لازم است که تربیتی در کار آنها داده شود و بطلب ناخوش شده ماندن آنها در این جا اسباب اشکال خواهد بود در عمل حاج سیف الدوله گفتند هفت هزار تومان بدهد بدگفته سه هزار تومان معض اینکه این ها بتوانند بروند حاجی سیف الدوله امتناع ورزیده در عدلیه هم حکم قطعی و بتی داده نشده حالا بهینم مجلس چه رای میدهند

سیدالحکما - پس برروز عاجند نفر نظار که رفتیم عدلیه بعد از مذاکرات مابین اعضای عدلیه شد بالاخره کلام منجر باینجا شد که یک مبلغی حاج سیف الدوله بدهد که آنها بپردازند و چند نفر اینجابیادند و آن چند نفر هم که مصدقار شده اند دولت آنها را بخواهد بیاند اینجا تعقیق شود که احقاق حق آنها بعمل آید و درعدلیه گفتند کوجامالی تا آخر این شد که پولی حاجی سیف الدوله بدهد بروند .

رئیس - در آن روزیکه قرار شده کسیون شود و صورت تعقیقات دیوانخانه ارائه شود من اینجا نبودم بگوئید بینتم چه بوده است

احسن الدوله - منم نبودم در کسیون ولی آن صورت را دیدم این طور که قرار شده باعث خرابی آنها است و آن اشخاصی راهم که خواستند مشکل است که حالا حاضر شوند معض اصلاح خوب است حکم عادلانه شود که سیف الدوله برود یس اینکه چیزی از بابت مضار آنها بدهد بروند آن وقت ممکن است تمام آنها را بیاورند .

آقا شیخ حسین - صد دفعه بنده اعتقاد خود را گفته ام شاهزاده لازم نیست آمر باشد آن راپورت دیوانخانه را دیده ام بر بنده معلوم شده چنین اعتقاد دارم که باید از عهده این خسارت شاهزاده بیرون بیاید .

آقا میرزا ابوالحسن خان - لژر ابورث آن روز مطوم می شود که سرباز و توپچی داخل هارت بوده ولی ما نمی توانیم حکم کنیم حاجی سیف الدوله آمر بود اما سرباز توپچی که مامور و نوکر دولت است نمیشود که حاجی سیف الدوله خبر و اطلاع نداشته باشد .

حاج ملک محمد - احسن الدوله گفتند ممکن نیست آنها را حاضر کرد چند نفر آنها صاحب منصب هستند باقی رعیت هستند و ممکن است آنها را حاضر نمود .

وکیل الرعایا - چون شاهزاده در عمارت نشسته و جلو گیری لژرارت ننموده باید کمک سحیحی بنماید با آنها اینکه گفته شد که بروند کرمانشاه عقیده بنده غیر از فساد چیزی تولید نخواهد شد مضار رفتن مامور برای تعقیق لازم نیست مثل ظهیر الدوله شخص موثقی که در آنجا تحقیقات خود را بعمل آورده و تلگرافاً اطلاع داده و از برای خسارات تقسیمی کرده که سهمی دولت بدهد و سهمی سالار الدوله بدهد و سهمی باغین بدهند در حقیقت سهمی که دولت باید بدهد همان است که حاج سیف الدوله میدهد از اینکه شاهزاده مسامحه کرده در صورتی که مبالغی آنجا قشون بوده و استمداد داشته اند و حال آنکه مامورین دولت باید تا جان دارند کوشش نمایند و حفظ امنیت کنند باید خسارت وارده را اوبدهد .

وکیل التجار - آن روز که صورت استمظنان

را خوانند بنده شکایت آنی را خوب مطالعه کردم اظهار شده بود که روز خلعت کردند بازار را و سب سرباز و قشون محافظ بازار بودند از اینجا مطوم میشود که عده کلنی برای محافظت حاضر بوده تکلیف ایشان بوده که ننگلاندن خلعت شود از این جامه لو می شود ولی تعقیق این مطلب باید در کرمانشاه بشود حاجی سیف الدوله مضار راه آنها را بدهد و با بودن جناب ظهیر الدوله تعقیق کامل بعمل خواهد آمد

آقا سید حسین - خلاصه استمظانات که بنده بودم فرمودند بیاورند در مجلس قرائت شود این بود روز اول بگوئید استمداد نداشتیم و اما از این که اتفاق کرده اند و این مقدمه واقع خواهد شد البته اطلاع داشته اند روز دوم بگوئید بجهت کشیک قرائل فرستادم ابرای حراست بازار بزازها استمداد که شب سوم فرستاده طاده روز قبل بود و همچنین این عده که روز سیم بزاز بزاز ها را هارت کرده اند چه بوده میگوئید چرا جلو گیری نکردی جواب میدهم که از من نشنیدند از این طرف میگوئید استمداد نداشتیم و از آن طرف میگوئید از من نشنیدند پس معلوم میشود که شاهزاده بی تقصیر نبوده است .

رئیس - در این گفتوج کرده آنجا بود شیعه نیست و در اینکه توجی هم بریاست سهام الممالک بوده حرفی نیست سه فوج آنجا بوده موار کهر هم برای چاپیدن تیمارم بودند باید فهمید که چه شده

تقیه السلطنه - هر کس در هر ولایتی حکومت داشته باشد هرگز رضای نمیشود که در حکمرانی او اغتشاش شده اسباب بیگفایتی او فراهم آید تا چه رسد که تعریک کند یک تلگراف مؤاخذه بر رؤسای قشون آنجا مضاربه شود که شما چرا اطاعت حکم سیف الدوله را نکریدید تا به بینم چه جواب خواهند داد .

رئیس - تحقیقاتیک باید بشود شده آنها میگویند که امر حاجی سیف الدوله بوده بعضی هم میگویند که او حرکت نبوده .

رئیس التجار - عقیده بنده مثل عقیده آقا میرزا ابوالحسن خان است در اینکه توپچی و سرباز داخل این کار بوده حرفی نیست ولی نمیدانم شاهزاده آمر بوده یا نه ولی آن تعقیقات که در معاکمات خوانند بیک شاهزاده شکوه ندوده که این فوج زنگنه خودش را اشرف همراه است و همچنین کاشی از داود خان رسیده بود که بعضی خیالات دارد و ابتدا از طرف وزیر داخله و وزیر جنگ جواب مسامحه نرفته در این صورت نیاید حاکمیکه بیکجانی میفرستند باظهارات آنها گوش نهند .

رئیس - سوار ملاری ظفر السلطنه هم آنجا بود پس یک مقداری استمداد بوده شاید این هارا شاهزاده کافی نداشته اند برای حفظ شهر .

رئیس التجار - بفسکه مغل میدانست از تلگراف اینطور برسیاید .

سید عبدالحسین شههالی - اگر بطور اجماع در این مجلس با این بیانات مختلفه حتی بگردن شاهزاده وارد بیاد برده صحیح آن است که با آن اطلاعاتی که شاهزاده از سابق داشته اند طمانع مضمیری برایشان وارد است در اشتغال زنده ایشان بکرمانشاهی ها حرفی نیست در تاخیر کار هم بین چهاره هفتاز

هست خواصه رفت از اینکه گفته شد شاهزاده هفت هزار تومان بدهد که آنها بروند بهترین کار است باین اندازه شاهزاده اشتغال ذمه دارند .

آقا میرزا محمود خوالساری - عقیده بنده این است که مجلس حقوق ادارات را بخوردشان و اگذار نماید تمام این تعقیقات کلو عدلیه است مجلس باید جداً از عدلیه بخواهد اگر حکم کرده که شاهزاده پول بدهد البته باید بدهد و اگر میکوبد که شاهزاده برود بکرمانشاه ملت حاضر است که خرجی کرمانشاهی هارا بدهد بروند آنجا تعقیق بعمل آید .

آقا سید مهلی - با اینکه شاهزاده حاکم بود نمیتوان تصور نمود که مری بودن اطلاع او واقع شود حالا این امر باین مهلی چطور میشود که بدون اطلاع او واقع شده باشد شنیدم در یک مجلس سری گفته بود که من مامور بودم و سندن ماموریت خودم را هم اظهار میکنم عقیده بنده این است که باید شاهزاده از عهده برآید .

حاجی محمد ابراهیم - این که شاهزاده میکوبد من اطلاع ندارم لابد اگر هزار تومان برده شده هشتصد تومان باو رسیده است .

آقا میرزا ابوالحسن خان - وقتیکه مجلس داخل بعضی کارها میشود بعضی افراد بیخباته که وظیفه مجلس نیست بلی در مطالب جزئی که چند نفر با چند نفر طرف داشته حق مجلس است که نیست ولی در این کارهای عمده حق مجلس است چدا رسیدگی کند تا احقاق حق بعمل آید .

رئیس - این که حاجی محمد ابراهیم گفتند این پول بشاهزاده نرسیده است از آنجا اطلاع مضمصری دارم که چیزی بشاهزاده نرسیده است - ظفر السلطان و احتشام الممالک و دیگران بوده اند ولی او نوده است .

آقا میرزا محمود خوالساری - درازل مسئله کرمانشاهی ها در مجلس گفتگو شد گفتند رجوع عدلیه شود این بود که چند نفر ازو کلامین شده در آنجا تعقیق کردند حالا اگر مجدد آرد و به مجلس شود عقیده بنده اینست که صحیح نیست باید اتمام او در همان عدلیه بشود .

آقا مهدی باقر - باید پولی شاهزاده به سکرمانشاهیها بدهد که بروند ولی یک حتی هم باید بشاهزاده داد که اگر دیگران هم بیایند مضار کنند اوجهی امتناع داشته باشد .

صدر نظری - بعد از آن واقعه کرمانشاه و آن فتنه و فساد که آنها آمدند اینجا باید معلوم کرد که شاهزاده این کار را کرده یاخیر و اگر معلوم نشود اسباب تعریک سایر ولایات هم خواهد شد

رئیس - از این مذاکرات میزان بدست آمده است بگوئید بینم که شاهزاده چیزی بابت بدهد یاخیر ؟

حاج سید نصر الله - اگر حاکم پوزایف خود که تأمین محصل است رفتار نکرد مقصامت باید بهین تقصیر بیک چیزی بدهد .

رئیس - صحیح است ولی باید ملاحظه کرد که اگر یک حکمی در مجلس شد این حکم صحت قانونیت پیدا خواهد کرد حالا این ملاحظه بکنید که اگر این حکم شد فرد هم اگر از سایر جاهافتنه بلند شد حاکم باید ضامن باشد

حاج سید نصیر الله - ما مطالب و موعود است

مطلب مهم است باید همین قسم رفتار شود
رئیس **التحار** - بلکه مشن نفر که یک کمیسیون باشند بروند
رئیس - امروز عصر فرارش داده میشود
مجلس ختم شد

مذاکرات روز پنجشنبه ۱۷ شعبان دارالشورای ملی

خلاصه مذاکرات روز سه شنبه ۱۵ آقا سید محمد تقی قرائت کردند .

رئیس - از طرف مجلس بر حسب اظهار متحصنین بر پرورد عربیّه بعضی همایونی عرض شد و حاصل عربیّه بنده بودم بعضی دستخط ها شرف صدور یافت لازم است که اعضاء مجلس مستحضر شوند خلاصه عربیّه ایست که از طرف مجلس عرض شده بود بصورت افسه اهل چند روزی است نمایندگان انجمنها در مجلس متحصن و حصول مستصیبات سه گانه خود را خواهند اولاً تأمین طرق و شوارع باین قسم سکه تحصیل این تأمین محول بیک نفر شخص کار دانی شده سکه از همه انجام آن برآید که موجب اطمینان و آسایش انجمنهای ولایات گردد ثانیاً در خصوص سرحدات دستخطی بمرامه و سرکردگان صادر شود که مقتضای آنرا دو عهد گیرند ثالثاً در خصوص کمیسیون سرحدی یک نفر شخص امین وطن پرستی مأمور شود که ملت را از این تشویش آسایش بشفقت مفاد دستخط همایونی این بود که دولت در این باب مجاهدات نموده و مینماید این انقلابات سرحدی بزودی رفع و قلوب عامه مطمئن خواهند شد در این گفته کمیسیون فرستاده میشود در خصوص سرحدات آذربایجان هم با اطلاع و کلاه تلکرافات لازمه بحکام و سرحد داران صادر شده دستخطی هم بوزیر داخله شده باین مضمون «وزیر داخله امنیت طرق و شوارع لازم است علاوه دولت را خواسته باور و گذار نماید» .

رئیس - این دستخط جواب این عربیّه است حالاً خوب است در جواب عربیّه انجمن مرکزی که بهجلی نوشته بودند همین دستخط همایونی ابلاغ شود تا آسوده شوند و بروند در باب کمیسیون هم اقدامات شده بامغیر السلطنه هم گفتگو شده بود گو بادیش همین شده باشد در خصوص سرحدات هم تلکرافات شده دیگر چیزی نیست .

حاج امام جمعه - در حقیقت بعضی اقدامات هم شده است .

آقا سید یوسف - طبقه بنده این است که دستور العمل حکام قبل از قانون اساسی فرستاده شود العمده الله گذشته است حال نمیدانم آن مسوده را چه کرده اند .

رئیس - این چند روزه بواسطه باره کارهای مهم خواندن قانون اساسی وغیره تأخیر افتاد ولی دیگر وقت هست باید برسید چه شد ؟

آقا شیخ یوسف - خوب است آن چند ماده از نظام نامه داخله که مانده بود مطرح مذاکره شود و تمام گردد .

رئیس - چیزی که هست اینست شاهزاده می تواند بگوید این قانون تا کنون نبوده و حالا هم که پیدا شد از این بیم مجری خواهد بود ولی از برای این حرفه یک تربیتی فکر کردیم که فعلاً شاهزاده حاجی سیف الدوله یک پولی بدهد و یک نفر از طرف مجلس و یک نفر از طرف عدلیه و یک نفر از طرف وزارت داخله بروند و تحقیق کنند اگر تقصیر بگردن شاهزاده ثابت شد از آنها گرفته شود و پول شاهزاده را واپس بدهند البته این مطلب باید تحقیق شود اگر سر کرده چنین کاری کرده باید او را شکر کرد تا چنین اتفاقی نیفتد .

آقا میرزا ابوالحسن خان - این سکه فرمودید بنابر مصاحبتی شبلی خوبست ولی اینکه مأمور عدلیه برود رسیده گی کند هیچ صحیح نیست این وظیفه دولت است که بفرمود یک نفر از وزارت داخله یکی از عدلیه یکی از مجلس نظارت انجمن و حکومت آنجا اطلاع حاصل کند و بدولت اطلاع بدهد آنوقت حکم بشود .

رئیس - امروز عید است جمعی از شاگردان مدارس آمدند برای تبریک خوبست این مسئله زودتر ختم شود
حاج محمد ابراهیم - این مأمورین نباید بتصویب مجلس باشد .

رئیس - صحیح است .
وکیل الرعایا - یک ایران این مجلس را انتخاب کرده این مجلس شخص رئیس را انتخاب کرده بشود بزرگ از این خط که تشریف آورده همه نوع تحقیق فرود بر برای خدا بدون زحمت حکم قطعی صادر شود کذب اگر اسباب زحمت این بیچارهها نشود .

حاج سید عبدالحسین شهشهانی - این بدر کی جناب رئیس و آقای حاج سید نصراشه فرمودند معرک صحیحی است .

معمار باشی - حکومت همچو کت جالی نمیرود مگر بیست صدور فرمان و بعضی صدور فرمان آن ولایات در تحت حکومت او است و او ضامن است .

حاج ملک محمد - بنده اعتراف بعهده آنها و نروض آنها و مقاراج آنها عیال پنج هزار تومان کفاف حال آنها را می دهد .

رئیس التجار - با آن فراری که داده شد که هر قدر باشد تفاوت نمیکند .

رئیس - خیلی خوب همین پنج هزار تومان را بدهد اگر مقرر است که مابقی خسارات وارده را هم بدهد والا که پول ایشان را واپس می دهند در باب مأمور هم مسائلی که آقا میرزا ابوالحسنخان گفتند صحیح است باید یک نفر از طرف عدلیه و یک نفر از طرف وزارت داخله و یک نفر از طرف مجلس برود چون

سید الحکما - همین ضروری که آقای آقا شیخ یوسف فرمودند لازم است که قوانین مرتب شود قوانین وزارت عدلیه را فرماری شد کمیسیون شده تنقیح نمایند آیا کمیسیون شده است یا خیر (گفتند آن کمیسیون تشکیل شده است) .

رئیس - گفته شد که قوانین باید از مجلس بگذرد من مسیوق بکمیسیون نبودم صحیح است باید اول در کمیسیون تصحیح و تنقیح شده بعد در مجلس بیاید که زیاد اسباب تعطیل کار نشود اهم از همه هم قانون اساسی است و خوب است همدان قانون اساسی خوانده شود .

آقا سید محمد جعفر - تلکراف حجج اسلام خوانده شود .

رئیس - تلکرافی از حجج اسلام در شبیه مبانی مجلس رسیده نیمه تا و تبرکاً خوانده شود .
از نصر بطهران ۱۵ شعبان

جنابان مستطابان عمادی اسلام آقا سید محمد جعفر شیرازی و آقا شیخ حسین یزدی سلمه تعالی تلکراف شریف رسید بعد الله تعالی مجلس متکفل انتظام امور مسلمین و اعلاء کلمه حق اسلامیه و تقویت دین و دولت و قطع نفوذ خارجه و اجرای احکام شرعیّه و صدور امر معروف و نهی از منکر و عدم تعدی حدود الهیه عزاسمه و ارفع ظلم و تعدیات مستبدانه که سالها آرزو و تمنا داشتیم برپا شد و بر حصول این تمنا و هویت چه به ضرورت و کمان نیرت احدی از مسلمین و متدینین مضافاً و مخاصم شود خصوصاً بعد از تطبیق نظامنامه بر قوانین شرعیّه و ضم حصول ابدی برای حفظ آن امر که مجال هیچ تشتت و جای هیچ سخنی مفرضانه باقی نماند و در هر صورت بر فاضله مسلمین اهتمام در امر چنین مجلس محترمی واجب و اعراض از وسوس و شبهات و اطمینان مطبوعه و غیر مطبوعه مخالفین که جز افراض شخصیّه و آثار فتنه و فساد و مقصودی ندارند لازم است واحدی تخلف و غفلت نخواهد نمود اشاعه الاحقر نجل مرحوم حاج میرزا خلیل الاحقر العجلی ممد کاطم الغراسانی الاحقر عبدالله مازندرانی

آقا سید محمد تقی - قبل از آنکه شروع بقرائت قانون اساسی شود استدعا از حضرت تر است میشود همچنانکه پیش هم قرار داده شده بود مقرر شود که بدو چند ماده از قانون خوانده شود و بعد شروع به مذاکرات گردد و کسی هم استدعا می خواند آن چیزی نکند .

آقا میرزا محمود - چون قانون اهمیت دارد خوب است اعضاء کمیسیون ما را هم با اطلاع بدهند حاضر شوند .

رئیس - چون کمیسیون مابیه شبلی کفر دارد و حقون مردم هم عق مابیه صحیح نیست آنها را از کار بازداریم شروع بقرائت قانون اساسی شد بعد از قرائت قانون